

Yargıtay 11. HD E.2025/5134 K.2026/2280 (21.04.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/5134 E. , 2026/2280 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2023/55 Esas, 2025/740 Karar

HÜKÜM : Davanın kabulü

İLK DERECE MAHKEMESİ : Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2021/56 E., 2021/656 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin ... İnşaat ... A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanı olduğunu, 2020 yılı Ağustos ayında davalının, kendisine ait vadesiz hesapta bulunan 26.297,22 TL, yatırım hesabında bulunan 245.215,64 TL ve yine başka bir hesabında bulunan 67.13 ... İngiliz sterlini üzerine bloke koyarak tasarrufunu engellediğini, müvekkilince noter aracılığı ile davalıya gönderilen ihtarname ile blokelerin kaldırılmasının ihtar edildiğini, davalı Bankanın ise cevabî ihtarnamesi ile kefil ve yönetim kurulu başkanı olduğu ... A.Ş. kredilerinin 07.08.2020 tarihi itibarı ile kat edilerek muaccel hale geldiğini, kefil olduğu ... A.Ş. ile davalı ...'nın da aralarında bulunduğu 6 Bankanın, 07.10.2020 tarihinde Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması kapsamında bir yılı ödemesiz itfa planı sözleşmesi imzaladığını, davalı ... ile Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmasına istinaden borçlu şirketin, 02.10.2020 tarihli yeni Genel Nakdi ve Gayrinakdi Kredi Sözleşmesi imzaladığını ve bu sözleşmeye istinaden taksitli ticari kredi ödeme planı oluşturulduğunu, ... A.Ş.'nin tüm borçlarının yapılandırıldığını ve sözleşmeler gereği henüz ödemelerin başlamadığını, Banka'nın bloke kaydı ile elinde tuttuğu şahsi hesabındaki paraların da borçtan mahsup edilmediğini, dolayısıyla ... A.Ş.'nin davalı Bankaya muaccel borcu kalmadığını, hal böyle iken blokenin kaldırılmadığını belirterek fazlaya dair haklar saklı kalmak kaydıyla, davalı Banka nezdinde blokeli tutulan vadesiz TL hesabında ki 26.397,22 TL ve yatırım hesabında bulunan 245.215,64 TL toplamı 271.512,86 TL ile vadesiz ... hesabında bulunan 67,13GBP (İngiliz sterlini) alacağının ticari faizi ile tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; Banka ile davacı ... ve dava dışı ... İnşaat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında Genel Nakdi ve Gayrinakdi Kredi Sözleşmesi imzalandığını, anılan Kredi Sözleşmelerine dayanılarak kredi müşterisi firmaya nakdi/gayrinakdi kredi kullandırıldığını, davacı ... ve dava dışı ... İnşaat A.Ş. firmasının kredilerinin kat edilerek ihtarname gönderildiğini, ... İnşaat A.Ş.'nin bankaya olan borç ve riskleri nedeniyle şirketin hesapları üzerine banka tarafından rehin hakkı kapsamında bloke konulduğunu, Banka nezdindeki hak ve alacaklar üzerinde rehin, hapis, takas ve mahsup hakkı bulunduğundan, blokelerin kaldırılmasının hukuken uygun olmadığını, Finansal Yeniden Yapılandırma

Sözleşmesi'nin (...) 17. maddesine göre de ...'de hüküm bulunmayan hususlarda her bir alacaklı kuruluşun kendi alacağı için geçerli olmak üzere alacaklı kuruluşlar nezdinde imzalanmış diğer kredi sözleşmelerinin hükümlerinin geçerli olacağı hükmünün yer aldığını, ... neticesinde Bankanın takas işleminin yasaklandığına ilişkin kanunda bir hüküm bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dava dışı kredi kullanan asıl borçlu ... İnşaat... A.Ş. tarafından davalı bankadan kullanılan nakdi ve gayrinakdi genel kredi sözleşmelerine istinaden, ödenmeyen kredi borcu dolayısıyla davalı bankanın hesabı kat ederek asıl borçluya ve müteselsil kefil davacıya iltarda bulunduğu, bu haliyle borcun muaccel hale geldiği, davalı banka tarafından bu kapsamda davacının davalı banka nezdindeki davaya konu hesaplara Genel Kredi Sözleşmesi (GKS) 9.3.1 maddesine göre, bankanın rehin, hapis ve mahsup hakkına ilişkin olarak bloke kaydı koyduğu, daha sonra 07.10.2020 tarihinde imzalanan ...'de söz konusu blokelerin kaldırılacağına ilişkin bir hüküm bulunmadığı, ayrıca ...'nin 17. maddesine göre de ...'de hüküm bulunmayan hususlarda her bir alacaklı kuruluşun kendi alacağı için geçerli olmak üzere alacaklı kuruluşlar nezdinde imzalanmış diğer kredi sözleşmelerinin hükümlerinin geçerli olacağı hükmünün yer aldığı, bu nedenle davalı banka tarafından uygulanan bloke kaydının taraflar arasındaki sözleşmelere uygun olduğu, davacının talebinin yerinde olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince istinaf edilmiştir.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dava dışı ... şirketi tarafından imzalanan Genel Nakdi ve Gayrinakdi Kredi Sözleşmesi (...) kapsamındaki borç muaccel hale gelince sözleşme hükümlerine (9.11.3.) dayanılarak davacı kefilin, banka nezdinde bulunan dava konusu hesaplarına, 12.08.2020 tarihinde bloke (rehin blokaj) konulduğu, ancak banka tarafından, rehin blokaj işlemi 12.08.2020 tarihinde uygulanmakla birlikte sözleşmenin 10.6. maddesi uyarınca yetkisi bulunduğu halde blokeli tutarlar yönünden ne bu tarihte ne de sonrasında kredi borcuna mahsup etmediği, bankanın, blokeli bu tutarı, mevduat rehni tesis ederek bir nevi kredi teminatı olarak blokede tutmaya devam ettiği, bir başka ifadeyle bankanın, kredinin takip hesaplarına nakli sırasında müteselsil kefil hesabında bulunan tutarı bloke ederek ilave mevduat rehni teminatı oluşturduğu, tarafları arasında, 07.10.2020 tarihinde imzalanan ... uyarınca, dava dışı şirket ile davalı banka arasında, davacının da kefil olarak yer aldığı aynı tarihli yapılandırma sözleşmesi imzalanarak yasal düzenleme gereği yeni bir ödeme planı çıkarılsa da borcun muaccel olan kredi alacağından kaynaklandığı ve yeni bir kredi olmadığı, ... hükümlerinde rehin blokaj yönünden bir düzenleme bulunmadığı, ancak mevduat rehni sonradan oluşturulan teminat olduğundan mevcut ...'de yer alan " Teminatlar" başlıklı maddenin bu noktada uygulanması gerektiği, davalı bankanın, ... hazırlanması sırasında davacı kefil hesabında bulunan bakiye tutarları teminat olarak tutması nedeniyle sözleşmenin 7. maddesi " ...'ye konu krediler için tesis edilmiş olan teminatlar bakımından, mevcut durumun korunması esas olup Borçlular, bu borçlar için tesis ettikleri teminatların ...'ye konu borçlar için de aynen geçerli ve yürürlükte olduğunu kabul, beyan ve taahhüt ederler. Borçlular, ...'ye konu Alacaklı Kuruluşlar arasında teminat yapısında farklılık veya bir Alacaklı Kuruluş lehine avantaj yaratabilecek hiçbir işlem yapmayacaklarını taahhüt ederler." düzenlemesine aykırı hareket ettiği ve ilave teminat ile teminat dengesini bozarak kendisi yönünden diğer bankalar aleyhine bloke tutar kadar lehe durum yarattığı, bankanın Rehin/Bloke tutarını, ...'nin hazırlandığı sırada borçtan düşmeyerek faiz borcunu artırdığı, yine aynı maddenin 2. fıkrasında yer alan "Finansal Yeniden Yapılandırma başvuru tarihinden önce alınmış olan teminatların işbu ...'nin imzalanmasından sonra nakde dönüşmesi halinde tahsilat tutarı,

gecikmiş herhangi bir borcu bulunmaması kaydıyla, ilgili Alacaklı Kuruluş'un tahsilat tarihindeki anapara bakiyesinden düşölerek, kalan taksit sayısı değışmeyecek şekilde, kalan taksitler aynı şartlarla yeniden hesaplanacak ve Alacaklı Kuruluş için yeni bir ödeme planı oluşturulacaktır" hükmüne de aykırı hareket ettiğı, sonuç olarak; 07.08.2020 kredi kat tarihinden 5 gün sonra 12.08.2020 tarihinde davacının hesaplarına, dava dışı ... A.Ş. kredi borcu nedeni ile rehin blokaj işlenmişse de hesaplarda bulunan tutarların ...hükümlerine göre kredi borcuna mahsup edilmemesi, ... hükümlerine aykırı şekilde sözleşme dışında tutulması, borçlu şirketin ve müteselsil kefilin, kredi ödemelerinde yaşadığı sıkıntıların giderilmesi menfaatini sağlamasına engel olması nedenleri ile uygulanan blokenin sözleşme hükümlerine ve bankacılık teamölüne aykırı olduğı hususlarının açıkça tespit edilmiş olması karşısında, mahkemece, davanın kabulüne yönelik karar verilmesi gerekirken yazılı olduğı üzere davanın reddine karar verilmiş olmasının isabetsiz olduğı gerekçesi ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın kabulü ile, davacının, davalı banka nezdinde 2...2 no.lu vadesiz hesabında bulunan 22.397,22 TL'nin, ... no'lu yatırım hesabında bulunan 245.215,64 TL'nin, 2...6 vadesiz ... hesabında bulunan 67,13 ... (İngiliz Sterlini) üzerindeki blokenin kaldırılması ile bu tutarların, 12.08.2020 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiş, hüküm, davalı vekilince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, davacının, davalı banka nezdinde bulunan hesapları üzerindeki blokenin kaldırılması suretiyle vadesiz TL ve İngiliz Sterlini hesaplarında bulunan tutarların tahsili istemine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

1.İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik olarak yapılan istinaf başvurusu üzerine 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 355 vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye Mahkemesince esastan verilen nihai kararda, dosya kapsamına göre saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön olmadığı gibi aynı Kanun'un 369/1 hükmü ve 371. maddelerinin uygulanmasını gerektirici nedenlerin de bulunmamasına göre davalı vekilinin aşğıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2.Dava, davalı Banka nezdinde blokeli tutulan vadesiz TL hesabındaki 26.397,22 TL ve yatırım hesabında bulunan 245.215,64 TL toplamı 271.512,86 TL ile vadesiz ... hesabında bulunan 67,13 ... (İngiliz sterlini) alacağının ticari faizi ile tahsili istemine ilişkindir. Bölge Adliye Mahkemesince uygulanan blokenin sözleşme hükümlerine ve bankacılık teamölüne aykırı olduğı hususlarının açıkça tespit edilmiş olması karşısında, mahkemece, davanın kabulüne yönelik karar verilmesi gerekirken yazılı olduğı üzere davanın reddine karar verilmiş olmasının isabetsiz olduğı gerekçesi ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak davanın kabulüne karar verilmiş ise de davalı taraf, Bölge Adliye Mahkemesi'nin davanın kabulüne dair vermiş olduğı karara karşı yapmış olduğı temyiz isteminde dava konusu alacağı temel teşkil eden blokenin 17.05.2023 tarihinde kaldırıldığını ve davacı tarafından paranın bir kısmının çekildiğini beyan etmiştir. Bu durumda Bölge Adliye Mahkemesince bankaya müzekkere yazılmak sureti ile blokenin kaldırılıp kaldırılmadığı, davacıya ödeme yapılıp yapılmadığı hususunun araştırılması sureti ile, blokenin İlk Derece Mahkemesi kararından sonra ancak Bölge Adliye Mahkemesi kararından önce kaldırıldığı ve bir kısım para ödemesinin davacı tarafına yapıldığının tespiti halinde bu durumun hükümde dikkate alınması gerekirken bu husus gözetilmeksizin hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir.

VI. SONUÇ: Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarının REDDİNE, (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULMASINA, HMK'nın 373/2 hükmü uyarınca dava dosyasının Bölge Adliye Mahkemesi'ne gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 21.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.